Учѣте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь.

СВОБОДА

„Въ своей хатѣ своя правда
И сила и воля"
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА".

Число 24 | ДЖЕРСІ СІТІ. Н. Д. Середа 25-го Юня 1894. | ГОДЪ II

ПЯВКИ НАШОГО НАРОДА.

* Распятый за насъ Христосъ давъ заповѣдь любити кождого чоловѣка и ему добра хотѣти не зважаючи якой ôнъ вѣры и якой мовы. Нынѣшнѝ пріятелѣ люцкости голосять, що кождый чоловѣкъ мае право жити и шукати собѣ средства дожитя. На тое кождый здоровомыслячій чоловѣкъ подивить ся и каже що оно такъ мае бути.

Мусимо любити нашого ближняго и ему въ бѣдѣ помагати; мусимо шановати свободу кождого чоловѣка, щобъ той зароблявъ собѣ на хлѣбъ насущный честнымъ способомъ.

Но помимо всего того звертаемо увагу на тыхъ людей, котрѝ не тримають ся засадъ Христовой науки и кождого чоловѣка не вважають за ближняго, тôлько такого, котрый исповѣдуе ихъ вѣру. Тими людьми суть жиди. Въ очахъ жида кождый чоловѣкъ иншой вѣры, есть на те сотвореный, щобъ жидови служивъ а жидъ мавъ зъ него користь – бо пôсля ихъ Талмуда, все що на свѣтѣ, есть жидôвскою власностію.

Такій народъ ровполошеный по всей земли и съ такими нелюцкими засадами ставъ ся небезпечнымъ – особливо въ тыхъ краинахъ, де иншѝ народы суть темнѝ и легковѣрнѝ.

На се не треба шукати далеко доказôвъ, бо маемо пôдъ рукою. Возмѣмъ нашу руску исторію, списану слезами и кровою, а тамъ довѣдаемъ ся що жидъ – пявка за панщизняныхъ часôвъ ссавъ нашу кровь ôдъ роженія ажь до гробовои доски.

Народилась дитина, треба було ити до жида, щобъ давъ ключи до церкви. Ключи жидъ не давъ, поки нашъ чоловѣкъ не взявъ 30 або 40 гарнцѣвъ оковитки. Вѣнчались молодята, ишли просити благословенія ôдъ жида и взяти на весѣле двѣ або три бочки горѣвки. Умеръ кто въ селѣ треба було ити до жида щобъ давъ шнуры ôдъ дзвонôвъ и ôтакъ задзвонити по небôщику. А ле и ту не обôйшлось безъ горѣвки. Такъ то, добрѝ люде, робили жиди зъ нами колись.

Напередъ ôднимали у нещаоного мужика розумъ и волю, стерали зъ его чола образъ и подобіе боже, тройли го поволѣ смердячою парухою и нарештѣ нашъ чоловѣкъ мало що рôжнивъ ся ôдъ скотини – хиба тôлько мовою. Часы минали, змѣняли ся и прійшовъ той день, тая година, въ котрой було скинене панщизняне ярмо съ похилого и окровавленного карку русина – раба и дана була свобода.

Тодѣ Русинъ мавъ свободу на те, щобъ умеравъ зъ нужды, бѣды и голоду, а жидови на те, щобъ дерь до послѣдной рубашки. Жидъ, нагромадивши всякого добра: грошей и зерна въ свои стодолы, ходивъ череватый по арендѣ и пôдъ носомъ ôдправлявъ „маюхесъ" а нашъ чоловѣкъ на волѣ зъ голоду конавъ пôдъ плотомъ поволѣ.

Що робити якъ бѣда, то до жида. Жидъ справдѣ спомôгъ, але за те взявъ опôсля сто разъ тôлько.

Черезъ жида опинивъ ся русинъ въ Америцѣ. Но пявка тримаесь руского тѣла и переѣхала зъ бѣднымъ мужикомъ ажь сюда.

Думавъ бы кто: же нашъ чоловѣкъ маючи тутъ роботу, заробивши грошѝ, обтрясши ся зъ бѣды и прійшовши уже троха до розуму, зôрве зъ жидомъ тіи поганни зносины и искаріоти слухати не буде, ошукати не дасть ся. Але де тамъ!...

Де тôлько есть кôльканайцять руских родинъ, тамъ вже и жидъ зъ своимъ краяномъ. Торгуе лахами, спродае горѣвку тутейшу и горлицку фабрикованую таки въ жидôвской пивницѣ; мае краеве зѣле сушене а позбиране въ поблизкôмъ лѣсѣ, котре помагае на бôль въ ямцѣ наколи вышіете того зѣля розпущеного зъ двома литрами краевой горѣвки купленой у жида бо инакше не поможе. Посилае грошѣ до старого краю, рве зубы, пише контракты, ставляе пявки. продае сушени грибы але краевѝ назбиранѝ въ тутейшихъ корчахъ, иде до суду за тлумача, мае и глину краеву на пупець и кропки спродае наколи нашъ чоловѣкъ поскаржить ся що не мае „апетику" т. е. апетиту до ѣдла. Всякими такими штуками и ласячими стежками приходить жидъ въ пару рокахъ до великого маетку, користаючи зъ глупотѝ и темнотѝ нашихъ людей.

Много есть такихъ плейзôвъ де крôмъ жидôвского стору, знаходить ся и рускій. Въ жидôвскôмъ все повно нашихъ людей а въ рускомъ тôлько бѣгають мышѝ. Чи се не смѣхъ, чи се не ганьба для нашихъ людей?

Чи се не смѣхъ, чи се не обява глупоты и рабства русинôвъ?

Чому, пытаемо ся, не йде жидъ робити гешефту межь нѣмцѣвъ' англикôвъ, шведôвъ, италіанôвъ, французôвъ ? – Тому, бо знае що се люде просвѣщенѝ, мають свою честь, тримають ся купы, оденъ за другимъ обстае, оденъ другому помагае и тамъ жидъ мусѣвъ бы зъ голоду вмерати.

Чому у насъ такъ не ма?

Чому вже разъ мы Русины не беремъ собѣ прикладу зъ другихъ и не робимо такъ якъ другѝ? Чи-жь мы не люде, чи-жь не давъ намъ Богъ розуму и волѣ якъ и другимъ, чи-жь не сотворивъ и насъ на свôй образъ и подобіе? Чи завсе мусимо бути попыхачами, посмѣховискомъ пейсатыхъ жидôвъ тутъ въ вôльной Америцѣ. Чи на тое працюешъ тяжко о рускій робôтнику, щобъ жидъ недомѣрявши и недоваживши ошукувавъ тебе и зътебе збогачувавъ ся?!

Чи ты товарина чи ты на тое сотвореный щобъ на пейсатыхъ робити и кождому датись ошукати?

Чи завсе нашъ нарôдъ буде дôйною коровою для паршивыхъ жидôвъ?

Де розумъ, де честь, де почутя люцкой гôдности и достоинства?

Схаменѣть ся погани правнукѝ славныхъ прадѣдôвъ! Не кормѣть и не збогачайте распинателѣвъ Христа вашимъ потомъ и кровою!

Уважайте же черезъ жида зъубоживъ нашъ нарôдъ. Черезъ жида пропали громадски поля и лѣсы; черезъ жида зôстали выгнанѝ дѣти зъ батькôвского грунта и пôйшли скитатись по свѣтѣ за кавалкомъ хлѣба!...

Черезъ жида опустивъ еси твою рôдну хату, въ котрой свѣтъ божій узрѣвъ и пôйшовъ въ далеку чужину шукати лучшой долѣ!

Братя!

Такъ не робѣмъ и не понижаймо себе самыхъ, але маймо честь, тримаймо ся купы, вспомагаймо собѣ, даймо нашому братови, котрый взявъ ся до якогось бізнесу, дойти до пару центôвъ. Идѣмъ до него, спомагаймо ему. Мы повинни тѣшитися зъ того сли нашъ братъ провадитъ якійсь бізнесъ и нашимъ, христіяньскимъ и народнымъ обовязкомъ его пôдтримувати. На бôкъ зъ заздростію! най збогачують русины зъ руского народа. Наколи будемъ въ кождôмъ плейзѣ мати заможного русина, тодѣ буде велика помôчь для громады. Заможный русинъ буде мавъ знаемôсть и поважане всюда: въ судѣ, въ радѣ, и т. д. Коли прійде потреба дати: чи на церковъ, чи на школу тодѣ рускій не буде давати кводра але по сто або и больше. Бѣдного поратуе, за арештованого поставить bill.

Отъ длячого маемо свого пôдтримовати и свого спомагати. Маемо надѣю що нашѝ братя пôйдуть за голосомъ „Свободы" и прійдуть до самопôзнаня и не будуть живымъ товаромъ для жидôвской спекуляціи.

Уже часъ, вже пора освободити ся ôдъ пявокъ руского народа тутъ на вôльной американьской земли.

МОЯ ПОѢЗДКА ДО ПЕНСИЛЬВАНІИ.

Нѣкто такъ не знае оцѣнити вартôсть поѣздки въ контры, якъ бѣдный редакторъ газеты живучій въ великôмъ мѣстѣ, де середъ звуку-стуку въ парной комнатѣ ломить голову щобъ то написати нового та цѣкавого. Що за роскôшъ вырвати ся зъ городской спекоты а ôдôтхнути свѣжимъ воздухомъ!... Таке щастье мавъ и я, наколи дôставъ запрошене священнодѣйствовати одной недѣлѣ въ олифантской церквѣ. Мѣсто Олифантъ представляе ся дуже гарно. Роскинулось по долинѣ и пишаесь зеленымъ окружаючимъ лѣсомъ.

Тутъ есть хороша руска церковъ, приходскій дôмъ, рускій сторъ и три рускѝ готелѣ. Крôмъ того есть и школа, въ котрой учителемъ есть Д. Пирчъ. Нашѝ хлопцѣ охочо горнуть ся до школы. По тяжкой дневной працѣ въ майнахъ вечерами сидять надъ книжкою. Олифантъ може похвалити ся русинами патріотами. Тутъ спомнемъ: Д. Сваглу, котрый мае значѣне такъ у своихъ якъ и у американôвъ; мае своихъ 6 домôвъ 4 паръ коней, свôй готелъ и предпріемство похоронôвъ. Притôмъ всемъ есть великимъ рускимъ патріотомъ и за руску справу житя бъ свое давъ. Г. Хилякъ Кобанъ и другѝ, можуть бути взôрценмъ патріотизма въ Америцѣ. Церковъ, приходскій дôмъ и школу, самъ нарôдъ собѣ збудувавъ и есть властителемъ всего майна.

Тамъ нарôдъ цѣкавый и до науки охочій. берesь до бізнесôвъ и жидôвъ уже не спомагають, тôльки до рускихъ сторôвъ ходять. Межь собою зробили такъ: сли кто буде ходити до жидôвского стору, то буде описаный въ „Свободѣ" Тыхъ пару дней, що провѣвъ мѣжь нашими патріотами союзниками, николи не забуду и тую щиро-руску гостинность буду мати въ памяти до загину.

Въ приснопамятну недѣлю по обѣдѣ Д. Свагла запрягъ своихъ пару корсобѣжныхъ

SVOBODA (LIBERTY.)

Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата рôчна 2.00

До старого краю.......... 2.50

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высылати пôдъ адресою:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходить що тыждня въ Середу.

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...$ 10.00
,, ,,Six months. ,, 6.00

All money or money orders should be addressed to:
,,Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at Jersey City, N. J., as second class mail matter.

ЩО ЧУВАТИ въ СТАРОМЪ КРАЮ.

* Коло Кракова и въ самôмъ мѣстѣ появила ся холера и зачинає ширити ся чимъ разъ то дальше.

Сего року въ нашихъ горахъ гараздъ, бараболь много зародило.

,,Народъ" пише, що ,,нова ера" упокоилася. Причина такъ предвчасной и скорой смерти була та, що ,,нова ера" прійшла на той свѣтъ хоровитою и що се не бувъ здоровый плôдъ, але недоносокъ. Такъ званй народовцѣ и поклонники новой еры, мали на дняхъ загальнй зборы ,,Народной Рады" тамъ говорилося и балакалось о теперѣшной политичной ситуаціи Русинôвъ и каждый забиравъ голосъ: завзываючи до працѣ и борбы въ користь руского народа. Але якъ маеть ся тая праця вести и пôсля якого пляну бороти ся за права народу, тутъ не могли порозумѣти ся и якъ звычайно, кождый поппювъ восвояси зъ патріотичнымъ проклономъ проти другого.

АМЕРИКАНСКА РУСЬ.

* Заложенй рускй школы въ Шамокинъ, въ Олифантъ, Монтъ Кармель и въ Шенандорѣ, дуже хорошо розвиваютъ ся. Щасть Боже!

Руска церковь въ Майфилдъ незабаромъ буде окôнчена зъ середины. Иконостасъ вже робить ся.

Нашй братя Русины въ Мт. Кармель мали тыждень тому назадъ пікнікъ на дохôдъ церкви и дуже добре удавъ ся. Тутъ мусимо заявити нашъ жаль що знайшовъ ся тодѣ на пікніку такій чоловѣкъ що образивъ нашого старенького патріоту М. Адзиму.

Нашй братя зъ Олифанту лагодять ся зробити такъ званый ,,excursion" на околицѣ Wilkesbarre, зъ котрой дохôдъ буде призначеный на церковь.

Допись зъ Шенандору.

Хвальна Редакція!

У насъ робота не дуже добре, бо знова нѣкоторй брехи зачали робити тôлько по три дни въ тыждни. Крôмъ того, у насъ ще инше нещасте, Ото появила ся хорота на дѣти такъ, що нашъ о. духовный ховають по двоє денно и беруть за кождый дитинячій похоронъ $12 долярôвъ.

Се здирство и кривда вопѣюща о пôмсту до неба.

Днесь суть такй тяжкй часы, що ледва чоловѣкъ на хлѣбъ заробити може, а насъ такъ немилосердно друть въ нашôмъ нещастю. Съ стороны нашей скажемо кôлька слôвъ о. Л. въ Шенандорѣ.

Правда, отче духовный, що вы научаете людей жити пôсля науки Христа, а сами поступаете противно.

Христосъ сказавъ до своихъ апостолôвъ и учениковъ: ,,Такъ робѣтъ щобъ люде видѣли вашй добрй дѣла и прославили небесного Отца" Отже тутъ Спаситель приказує вамъ и другимъ священникамъ робити добрй дѣла – а чи се добре дѣло брати ôдъ бѣдного слейтпікера, або майнера за дитинячій похоронъ $12 долярôвъ? Де христіаньска любовъ, де милосердіє надъ бѣднымъ, де спреведливôсть христіяньска?

Чи се справедливôсть брати 12 дол. ôтчитавшй за годину похоронъ и за той коротенькій часъ брати 12 дол. наколи майнеръ мусить цѣлый тыждень або и два розбивати угляну руду пôдъ землею и неразъ житемъ переплатить тыхъ 12 дол.?

Чи вашй парохіяне, видячи такй вашй дѣла – прославлять небеснаго Отца? Де тамъ, они проклинають васъ и ваше поступоване!

Вы скажете: 12 дол. то такъ якъ 12 банковки въ краю. Неправда, бо все тоє кладете до банку а коли буде много, поѣдете до краю и будете тѣшитися змѣнкою, якъ рогатый душею. Наколи Вы розмѣняете колись 12 дол. то будете мати въ старôмъ краю 30 банковки. А чи у насъ годенъ кто дати за дитинячій похоронъ 30 гулденôвъ?

Розважте сами добродѣю а переконаєте ся въ вашой совѣсти що вашими дѣлами вы не будуєте, але руйнуєте; не притягаєте людей до Христа, але ôдпыхаете, не пасете вашихъ овечокъ, але ихъ скубете и дусите; Вы не служите Богу, але мамонѣ; Вы не повинуєте ся Христу, але противите ся Ему. ,,Добрый пастырь душу свою дає за овцы своя" а Вы бы хотѣли щобъ денно вмерало по десятеро, а тодѣ доляры сыпались бы въ Вашу кишеню, вы гадаете що тотй невиннй ангелики, котрыхъ Вы за 12 дол. погребли, будуть молити Бога за Васъ, видячи зъ неба якъ ихъ бѣднй родичѣ стоять надъ ихъ гробами и сумуючй за ними здертй зъ послѣдного цента Васъ въ душѣ проклинають?

Неразъ добродѣю, Вы голосите въ проповѣдяхъ, щобъ люде не прилѣпляли свого серця до марныхъ дôбръ свѣта сего: до гроша – мамоны, але щобъ старали ся бути правими наслѣдниками неба – а Вы, черезъ Ваше поступоване заявляєте охоту бути тôлько гонорововымъ, титулярнымъ обвателемъ небесного царства. До Васъ можна сказави такъ якъ той циганъ отповѣвъ prevelebnem-y:

Одного разу мали вѣшати цигана на шибеници а то ще передъ полуднемъ. Священникъ, котрый розпоряджавъ го на смерть, ставъ потѣшати цигана словами: ,,Янку, не бôй ся нѣчого, за пôвъ годины будешь въ небѣ на обѣдѣ." На тоє смутно ôтповѣвъ циганъ: Pane velkomoznyj! Я простый и неученый циганъ не буду знати якъ знайтись на тôмъ обѣдѣ при небеснôмъ столѣ, будьте такй добрй идѣтъ вы за мене на той обѣдъ." —

Священникъ замовкъ. Такъ само и Вы отче духовный сли на правду вѣрите въ загробне, безсмертне житье и вѣрите що царство небесне можно дôстати тôлько добрими дѣлами милосердія, то покажѣть не словами але дѣлами: берѣть за дитинячій похоронъ 3 доляры.

Не робѣть комедіи въ церквѣ: выганяючи рускихъ женщинъ прійшовшихъ до выводу, котрй не могли заплатити скôлько вы хотѣли.

Чи вамъ бы було мило, сли бы вашу жену, прійшовшу на выводъ выгнавъ другій священникъ зъ церкви?

Чи Христосъ не казавъ: не чини другому того, що тобѣ не мило? Може до Васъ се не вычить ся?

Въ кôнци, заявѣть собе тутейшимъ Русинамъ що Вы патріота – дайте хоть $100. дол. на ,,Народный Дôмъ" дебъ русинъ-тулачъ мôгъ знайти пристановище якъ приѣде зъ краю несвѣдомый анѣ мовы, анѣ безъ брата и пріятеля на далекой чужинѣ сирота не маe де подѣтись. Запишѣть собѣ ,,Свободу," впишить ся до ,,Союза" читайте рускй газеты, проповѣдуйте слово боже пôсля думки Христа а не страшѣть людей тôлько пекломъ сли Вамъ не дасть доляра.

Вибачайте добродѣю за терпкй слова правды и поправте ся. Знайте що я Васъ сердечно люблю и бажаю не тôлько добра, освѣты для руского тутъ робучого люду, але и спасенія Вашой души.

,,Свобода."

вороныхъ и за годину бувъ я въ Майфилдъ де служивъ вечерню. Тутъ нарôдъ добрый и жертволюбивый, Церковъ уже незабаромь буде готова, Суть два братства – одно належить до Союза и красно розвиваеть ся а друге старше пристане не одовга.

На вечернѣ по проповѣди, тамошнй русины свято присягнули не спомагати жидôвъ сторниковъ, тôлько своихъ. За голосомъ ,,Свободы" вступають нашй братя и закладають школу.

Честь и слава такъ олифантскимъ якъ и майфилдскимъ Русинамъ!

Гр. Гр.

Родимцѣ!

Нашими агентами ôдъ ,,Свободы" суть:

Константинъ Кобанъ на Олифантъ и на околицю.

Іоанъ Гордиіпинскій на Майфилдъ и околицю. То суть честнй рускй патріоты и до нихъ каждый русинъ съ повнымъ довѣріемъ най звертаесь взглядомъ газеты и ей пренумерованя. Крôмъ того жертвы на ,,НАРОДНЫЙ ДОМЪ" можуть бути складани на ихъ руки.

Рускй бізнесісты, сли мають намѣръ дати свои оголошеня въ ,,Свободѣ" най звернуть ся до тыхъ нашихъ агентôвъ.

,,Головному Управительству Соединенія."

,,Вѣстникъ" Въ ч. 25 помѣстивъ дивоглядный ,,циркуляръ головного Управительства Соединенія," де говорить ся мѣжь иншимъ такъ:

,,Противна партія съ большой части состоящая съ галицкихъ, а потомъ нѣсколько съ шизматиковъ, всѣми силами нападаетъ на нашу церковно-народну организацію, которая одинисенька заступаетъ и хранитъ справедливыи интересы американьской Руси, и стараетъ ся о забезпечной ея будущности;."

Кôлько ту ошибокъ ортографичныхъ, кôлько ту языковыхъ блудôвъ, кôлько ту граматичныхъ грѣхôвъ, кôлько брехнѣ, кôлько глупоты и тупоумія въ тыхъ пару стрôчкахъ. не будемо днесь розписувати ся, тôлько скажемо коротко:

1) Що левъ нѣколи не противить ся ослу, а оселъ не може похвалити ся що мае льва за свого противникавъ силѣ.

2) Дуракъ той, що выѣжджає ту въ Америцѣ съ такими словами: ,,шизматики" и ображає релігійне чувство нашихъ Русинôвъ.

Такій неукъ, тупоумецъ, ретроградъ, обскурантъ, лизунъ іезуитôвъ и тутейшихъ бискупôвъ, не знає исторіи руской, не мае найменшого понятія о минувшихъ часахъ, кровавыхъ часахъ нашого народу!...

Кôлько то руской крови пролялось, кôлько слезъ въ море потекло, кôлько то Русинôвъ тысячами а тысячами гинуло по варшавскихъ тюрмахъ, по іезуитскихъ пôдземныхъ льохахъ за тоє одиноке слово ,,шизматикъ?"

Ляхи, лѣсы вырубовали, а клали стосы и кострѣ, на котрыхъ живцемъ палили молодыхъ и старыхъ, слабосильныхъ жѣнокъ и невинныхъ рускихъ дѣтей черэзъ те одно – що въ очахъ фанатикôвъ панôвъ, ксендзôвъ були ,,шизматиками."

Съ кого лхи дерли живцемъ шкôру а потôм всаджали до мѣдяного розпаленого вола, щобъ дати утѣху заслѣпленой фанатичной юрбѣ прислухатися послѣднымъ крикамъ святыхъ мучениковъ за вѣру и свободу руского народа а враги обернувшй все тоє въ смѣхъ – говорили: а ди якъ шизматицкій вôлъ реве?!

3) И такій продай-душа, що написавъ ,,циркуляръ", смѣє нынѣ на вôльной земли вôльнымъ Русинамъ брызгати въ очи тымъ словомъ ,,шизматикъ," за котре и понынѣ насъ въ Галичини переслѣдують, гноблять, утискають, хотяй у-

рядово русинôвъ звуть тамъ униятами?!

Тупоумный и безъ чести чоловѣче! хочешь уходити въ твоей пôдлости за ревнаго уніата, а ты такъ вѣришь въ въ твоимъ серцю въ папу, якъ жидъ въ Христа — въ грошѝ ты вѣришь; тамъ твôй Богъ, тамъ твое упованіе, тамъ твое все рсдованіе!

Не дражни нашихъ братôвъ, не сѣй назгоды посредѣ насъ, не бреши якъ собака що хочешь сохраняти народъ. Уже ты et consortes сохрняли его добре и лупили добре ôдъ него доляры. Народъ за голосомъ „Свободы" пôзнавъ ся на васъ и ôдъ „Соединенія" ôдступае що дня.

Головное Управительство, зробило такъ съ „Соединеніемъ" якъ жидъ зъ старою кобылою. Послухайте!

Купивъ жидъ войскову кобылу. Кобыла тлуста и сильна заробляла зъ початку красный грôшь. Але жидъ не дававъ ей ѣсти думаючи собѣ, що кобыла войскова научена на голодъ якъ и воякъ. Кобыла що-дня марнѣла сохла и упала на силахъ такъ, що одного дня застрягла въ болотѣ и не могла везти дальше жида зъ вôзкомъ. Жидъ скликавъ людей щобъ помогли ратувати [illegible] зъ болота. Прійшли ще зъ колами и нуже вытягати. Но чимъ бôльше бабрали колами въ болотѣ, тымъ глубше кобыла застрягала. Конецъ кôнцемъ дали спокôй и кобыла таки въ болотѣ здохла.

Тавъ само и „Головне Управительство" зробило зъ „Соединеніемъ" Съ початку люда грошѝ давали, давали а грошей чортъ ма. Въ касѣ теперь есть 40 дол. готôвки а 7 тысячъ довгу.

Кобыла въ болотѣ. Теперь ратуйте якъ вже запôзно! Жадни гавканя на противну партію и на „шизматикôвъ" не поможуть, бо „Соединеніе" якъ та кобыла мусить згинути въ болотѣ довгôвъ и „розметовъ" зробленыхъ „хранителями вѣры и церковно — народной организаціи."

„Циркуляръ" кôнчить ся словами: що теперь ôтступившіи братства — „се бувъ куколь а не чиста пшениця."

То куколь були братства зъ Шенандору, зъ Олифантъ, зъ Шамокинъ, Мт. Кармель, зъ Вилксбери, зъ Біоне Сіті, зъ Ансоніи, зъ Бриджпортъ, зъ Майфилдъ и пр.? Се були найбôльшѝ братства!

Теперь въ Шенандорѣ закладае ся трете братство и подало прозбу о пріняте его въ „Соединеніе" а членôвъ мае тôлько чотырохъ (4) мужа — се пшениця. Можь теперь тую чисту пшеницю „Соединенія" посѣяти на дортѣ а она зôйде тогда, якъ стара баба буде дѣвкою.

„Свобода"

Братямъ Русинамъ въ Ансоніи.

Де згода въ родинѣ
Де миръ тишина,
Щасливѝ тамъ люде,
Блаженна сторона.
Ихъ Богъ благословляе,
Добро имъ посилае,
Зъ ними вѣкъ живе!...

Такъ дорогѝ братя. Перечитайте се уважно и старайте ся щобъ свята згода була у Васъ а будете щасливѝ и ваша сторона буде примѣромъ для другихъ.

Не много васъ тамъ есть и протое не маете чому дѣлити ся ажь на два братства. Заложѣть собѣ одно а добре. якъ два щобъ лишень сваритись межи собою. Кто мѣжь вами есть троха письменный и святѝ книги читае, повиненъ памятати якъ стоить написано: „не хвались сильный силою, анѣ богатый богатствомъ, анѣ мудрый- мудростію — бо всѣ мы юродивѝ Христа ради."

Кто троха просвѣщеннѣйшій, най научае мало знаючого. Лучѣть ся въ одну громаду, тримайтеся одного братства, любѣть ся якъ братя а не сварѣть ся не кленѣть, и смѣху зъ себе не робѣть! Кто хоче бути у васъ першій, най буде всѣмъ слуга; не называйте себе апостолами сли по апостольски не робите.

Намъ донесли що одинъ такій, котрый звавъ себе апостоломъ, такъ врѣзавъ ся по неапостольски на самый Великдень, що мертвецкіи пяный не знавъ о свѣтѣ. Думаемо що вы насъ зрозумѣли що и якъ маете робити.

„Свобода."

ЗА ПРАВДУ.

Много рускихъ священникôвъ, прійшовшихъ сюда на зарôбки, позаписовали неправильнымъ способомъ рускѝ церкви тутейшимъ латиньскимъ бискупамъ.

Тая бранка горяча за долярами, походить зъ Мукачевской епархіи. Въ своей злобѣ проти другихъ рускихъ священникôвъ, котрѝ держать за народомъ и не хотять записати церкви епископамъ, скаржать и намовляють абы такихъ суспендовано. И такъ стало ся. Епископъ О'Гара зъ Скрантонъ за намовою мукачевскихъ лизунôвъ, суспендовавъ нашихъ честíхъ патріотôвъ рускихъ оо. Мартіяка зъ Газлетону и Молчанина зъ Кінґстону.

Днесь, еслибъ була вальорна суспензія, дѣти и жены тыхъ священникôвъ мусѣлибы зъ голоду умерати на далекой чужинѣ. Але такъ не буде. Рускій народъ и „Свобода" не дадуть загинути.

ЩО НОВОГО въ АМЕРИЦѢ

Washington.

Bill Wilso-на о тарифѣ уже перейшовъ черезъ сеймъ и сенатъ, але ще не зôставъ потвердженый президентомъ и ôдложеный до спеціальной комісіи для поправки.

Въ поправной комісіи суть демократы и републиканы. Оденъ тягне на свое, другій хоче поставити на своимъ. Особливо надъ параґрафомъ „о цукрѣ" не можуть прійти до полагоды. И кто зна, коли то прійде до порядку той нещасный bill — а бѣда, нужда, черезъ теперѣшнѝ стрейки, побôльшилась въ краю и мала надѣя щобъ тае все уже разъ скôнчилось.

***

Найновѣйше военне судно „Minneapolis" зробивши пробу ѣзды, показало ся найскорѣйшимъ въ плавбѣ мѣжь всѣми военными суднами цѣлого свѣта.

***

На берегахъ Новой Фінляндіи розпочала ся робота закладаня пôдморскихъ телеграфичныхыхъ дротôвъ. Се буде осьма телеграфична пôдморска линія мѣжь Америкою а Европою.

***

Страшне нещасте.

Коли вояки, що були покликанѝ до Чикаго пôдчасъ стрейкôвъ вертали назадь, на площади „Boulevard ground" выстрѣлила одна армата и забила чотирохъ вояковъ а 16 покалѣчила.

***

Вôдъ року 1892 – 1893, довгôсть линіи кольеевыхъ тутъ въ Америцѣ выносила 176 и пôвъ міліона миль. Кольеевыхъ компаній було 1890. Машинъ було 34.788. Робôтникôвъ при колеи було 873.692 Вартôсть желѣзныхъ дорôгъ була порахована на 10 біліонôвъ, 507 міліонôвъ дол. Въ тôмъ часѣ службовыхъ особъ зôстало забитыхъ 2.727 а 31.729 раненыхъ; зъ подорожныхъ було забитыхъ 299 а раненыхъ 3. 229.

***

Въ мѣсточку Jacksonseat въ Флоридѣ бувъ циркусъ. Подчасъ представленя утѣкъ тигрисъ съ клѣтки, Люде пхались до дверей и 7 осôбъ зôстало задушеныхъ.

ЗЪ ШИРОКОГО СВѢТА.

ХОЛЕРА ВЪ ЕВРОПѢ.

Що разъ то бôльше и дальше ширить ся холера въ Европѣ. Въ Гданьску, въ Краковѣ и на околицю въ Залѣщикахъ, въ Петербургу всюда заберае денно много жертвъ.

***

Росія.

На рѣцѣ Казанци межь Пермъ и Казань збили ся два пасажерскѝ пароходы „Нижгородецъ" и Доброволецъ." Сей послѣдный пôйшовъ пôдъ воду и 38 осôбъ згинуло.

Незабаромъ рускій царь буде робити весѣле своему найстаршому сынови и при той нагодѣ обѣцявъ помиловати много політичныхъ преступникôвъ, а цариця зъ своей стороны намѣряе создати благотворительный институтъ.

***

Францiя.

Въ соймѣ французкѝ послы ухвалили бôльшостію голосовъ новый законъ проти анархистôвъ.

***

Турція,

Велике трясене землѣ далось чути на околицю положену надъ моремъ Мармара. Много домôвъ въ руинахъ а 400 людей стратило жите.

***

НЕЧУВАНЫЙ СТРЕЙКЪ.

До теперь на свѣтѣ були и суть розмаитѝ стрейки: майнерскѝ. коліовѝ, столярскѝ, ковальскѝ и т. д. але ще дѣдôвъ – жобракôвъ стрейку не було ажь теперь.

Въ мѣстѣ Букарештѣ въ Румуніи, префектъ мѣста заказавъ жобракамъ крутити ся по великихъ улицяхъ и просити милостыню.

Жебраки зôйшли ся и зробили стрейкъ покинувшѝ свою роботу. Депутація дѣдôвъ удалась зъ протестомъ до префекта мѣста, щобъ знѣсъ той свôй заказъ бо инакше стрейкъ буде и на дальше. Префектъ розсмѣявъ ся але дѣды все твердили свое. Найстаршій зъ депутаціи сказавъ що публика много на тôмъ потерпить: бо наколи дѣды жобрали то той, кто давъ цента, мавъ спокойнусовѣсть и надѣю що му буде добре поводити ся — а днесь черезъ дѣдôвскій стрейкъ люде мають неспокôйну совѣсть и зле имъ буде поводити ся. Конецъ кôнцемъ префектъ ôдкликавъ заказъ.

УВАГА.

Хотячѝ приступити до „Союза" най посылають вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. J. Konstankiewich
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

НА НАРОДНЫЙ ДОМЪ ВЪ АМЕРИЦѢ

Пожертвовали дальше:

Катерина Глова	1.00
Андрей Дзямбелякъ	25
Мойсей Демчко	50
Юліанъ Копысцянскій	50
Иванъ Мадзелянъ	50
Іосифъ Следзѣнъ	1.00
Кондратъ Котанчокъ	1.00
Антонъ Лучковецъ	31
Николай Федорчакъ	50
Гнатъ Жаканичъ	50
Михаилъ Глова	15
Осифъ Слодычка пол.	50
Семанъ Глова	10
Вал. Хлѣбовскій пол,	10
Софронъ Хома	50
Корн, Вархолякъ	50
Тимко Хома	50

На хрестинахъ у Г. Вѣлхи зôбрано: 12.00

За тіи дары спаси Бôгъ Вамъ дорогѝ братя!

* Звертаемъ увагу всѣхъ нашихъ Русинôвъ, що маемо на складѣ всякѝ книжки школьнѝ букварi, читанки, ôдъ першой до третой клясы. Маемо такожь всякѝ поучаючи книжки зъ общества „Качковского" и другихъ. Маемо Молитвословы „Кормъ Души" Есть то одна зъ найкраснихъ книжокъ до моленя зъ чотырома кольороваными образками и 50 на чорнôмъ тлѣ. Такъ само маемо Исторію Руси и книгу о „Наслѣдованю Іисуса Христа" Тіи книжки повинни находити ся въ кождой хатѣ руского робôтника.

„Свободу читай а не забувай и гроши за ню присылати.

***

Молись, трудись, тверезись, учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, ближняго люби, церковъ посѣщай, „Свободу“ читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ льотерiю не грайте, тôлько грошь щадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“ ану скинтесь по центови! Се не запоминайте!..... Буде зъ васъ!